

Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Maakuntahallitus 23.01.2023 § 6
505/00.00.01/2022

Valmistelija

hallintojohtaja Janne Nulpponen, p. 0400 618 489, sp. etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

Esittelijä: Maakuntajohtaja Pentti Mäkinen

Maakuntahallitus päättää esittää tehdyn aloitteen johdosta maakuntavaltuustolle, että se päättää:

1. asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan selvittämään, nauttivatko maakuntavaltuuston puheenjohtajisto valtuuston luottamusta mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste sekä mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa;
2. valita tilapäiseen valiokuntaan 5 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
3. valtuuttaa valiokunnan valitsemaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
4. että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin
5. päättää määräajasta, minkä kuluessa tilapäisen valiokunnan tulee laatia selvitys, onko maakuntavaltuuston puheenjohtajisto menettänyt valtuuston luottamuksen, ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste sekä mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Päätös

Keskustelun jälkeen maakuntajohtaja muutti päätösesitystä lisäämällä siihen lauseen: Maakuntahallitus päättää kutsua maakuntavaltuuston koolle ylimääräiseen kokoukseen käsittelemään tilapäisen valiokunnan asettamista 22.2.2023 klo 10.00 Mikkeliin.

Täydennetty päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Satu Taavitsainen, Hannu Auvinen ja Eero Aho ilmoittivat olevansa esteellisiä kokousasian käsittelyyn ja poistuivat kokouksesta sen käsittelyn ajaksi.

Selostus

Maakuntavaltuuston kokouksessa 14.12.2022 on tehty valtuustoaloite/maakuntahallitukselle osoitettava kysymys. Aloitteessa esitetyin perusteluin aloitteessa on esitetty, että maakuntavaltuusto asettaa tilapäisen valiokunnan selvittämään,

- nauttiiko maakuntavaltuuston puheenjohtajisto valtuuston luottamusta;
- mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste ja
- mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Luottamushenkilön erottamisesta säädetään kuntalain 34 §:ssä. Lain 34.2 §:n mukaan valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Valtuutettu on luottamustoimessaan lähtökohtaisesti erottamaton. Kuntalain 79 §:n 1 momentin mukaisesti luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Valtuuston

puheenjohtajiston erottaminen kohdistuu siis vain erotettavien luottamushenkilöiden asemaan puheenjohtajistossa, ei valtuutettuina. Valtuuston puheenjohtajisto erotettaessa jatkavat erotetut luottamushenkilöt joka tapauksessa valtuuston jäseninä.

Aloitteen allekirjoitti 28 valtuutettua, mikä on yli 1/4 valtuutetuista, joten aloite täyttää kuntalain 34.4§ mukaisen vaatimuksen.

Erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteita. Tarkoituksidonnaisuuden periaate rajoittaa kuitenkin valtuuston harkintavaltaa, eikä erottaminen saa perustua mielivaltaan.

Kuntalain 35 §:ssä säädetään tilapäisen valiokunnan asettamisesta. Tilapäinen valiokunta on erityinen valmisteluelin luottamushenkilöiden luottamuksen arviointia ja erottamista koskevissa asioissa. Kun luottamushenkilön erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Tilapäinen valiokunta ei arvioi asian oikeudellisia kysymyksiä vaan ainoastaan mahdollista poliittista epäluottamusta.

Valiokunnan jäsenten ja varajäsenten valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4.2 § vaatii, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava sekä miehiä että naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasapuolisuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa.

Maakuntavaltuusto 14.12.2022 § 23

Päätösehdotus

Todetaan mahdolliset valtuutettujen aloitteet.

Päätös

Merkittiin tiedoksi valtuutettu Eero Ahon ym. allekirjoittama selostusosan mukainen valtuustoaloite/maakuntahallitukselle osoitettava kysymys.

Maakuntavaltuusto päätti lähettää aloitteen maakuntahallituksen valmisteltavaksi.

Selostus

Hallintosäännön 105 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Maakuntavaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Valtuutettu Eero Aho ym. esittivät 14.12.2022 valtuustoaloitteenaan/maakuntahallitukselle osoitettavana kysymyksenään seuraavaa:

"Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Satu Taavitsainen kirjoitti huhtikuussa 2022 julkisessa Facebook-julkaisussaan, että maakuntavaltuutettu Jarno Strengell olisi syyllistynyt seksuaalirikokseen. Syytöstä voidaan pitää vakavana.

Kirjoituksen johdosta poliisi käynnisti oman esiselvityksen, jossa todettiin, että ei ollut syytä aloittaa esitutkintaa Strengelliin kohdistuneiden väitteiden osalta. Tutkinnanjohtajan mukaan poliisi oli tutkinut asiaa sekä rikosoikeudellisesta näkökulmasta että väitteiden todenperäisyyden näkökulmasta.

Kuntalain 34 §:n 2 momentin mukaan valtuusto voi erottaa valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteista. Tarkoituksenmukaisuuden periaate rajoittaa kuitenkin valtuuston harkintavaltaa, eikä erottaminen saa perustua mielivaltaan.

Kuntalain 69 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön tulee edistää maakunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Käsityksemme mukaan maakuntavaltuuston puheenjohtaja Satu Taavitsaisen Facebook-julkaisu on aiheuttanut erityistä ja pitkäaikaista haittaa toiselle maakuntavaltuuston jäsenelle. Taavitsaisen toiminta vastoin kuntalain 69 §:n mukaista käyttäytymissäännöstä on synnyttänyt selvän luottamuspulan maakuntavaltuuston puheenjohtajiston tehtävässä toimimiselle.

Edellä kerrotuilla perusteilla esitämme, että maakuntavaltuusto asettaa tilapäisen valiokunnan selvittämään,

- nauttiiko maakuntavaltuuston puheenjohtajisto valtuuston luottamusta;
- mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste ja
- mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Mikkeli 14.12.2022

Eero Aho, Armi Salo-Oksa, Anna-Maria Kovanen, Saara Liukkonen, Ville-Pekka Kuusisto, Markku Häkkänen, Jukka Härkönen, Tomi Sikanen, Juha Kukkonen, Kari Hintikka, Krister Tynkkynen, Jaana Strandman, Sami Järvinen, Jouni Koskela, Liisa Ahonen, Jarmo Lautamäki, Tiia Leikas-Tikkanen, Katriina Janhunen, Petri Pekonen, Kirsti Laamanen, Pekka Pöyry, Matti Kauhanen, Kaija Viljakainen, Tapani Nykänen, Marjaana Huhtinen, Annukka Räisänen, Harri Kautonen, Jari Rautiainen"